

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
28-4-2013

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α.** Διχοτόμηση του χαρτονομίσματος
- β.** Προσωρινή Κυβέρνηση της Κρήτης

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

A2.1

Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λανθασμένο.

- α) Το 1911 τα έσοδα του προϋπολογισμού ήταν 240.000.000 και τα έξοδα μόνο 181.000.000 δραχμές, παρά τις αυξημένες δημοσιονομικές ανάγκες.
- β) Οι ορεινοί βρήκαν υποστηρικτές μεταξύ των μικροκαλλιεργητών, των κτηνοτρόφων, των εμπόρων και των πλοιοκτητών.
- γ) Με την άφιξη των προσφύγων το 1922, το έργο της προσωρινής στέγασης ανέλαβε το Ταμείο Περιθάλψεως Προσφύγων, που ενισχύθηκε με έκτακτο προσωπικό.
- δ) Το πιο σημαντικό έργο της αρμοστείας του Αλέξανδρου Ζαΐμη ήταν οργανώθηκε για πρώτη φορά η Πολιτοφυλακή της Κρήτης, δηλαδή ο πρώτος στρατός του νησιού (1907).
- ε) Το δυσμενές κλίμα για τους υπόδουλους Έλληνες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας άρχισε σταδιακά να υποχωρεί μετά την παραχώρηση των ειδικών προνομίων, γνωστών στην παγκόσμια ιστορία με τους νομικούς όρους «Χάτι Χουμαγιούν» (1839) και «Χάτι Σερίφ» (1856).

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

A2.2

Να αντιστοιχήσετε τα στοιχεία του Πίνακα Α με τα στοιχεία του Πίνακα Β:

Πίνακας Α	Πίνακας Β
1. 24 Σεπτεμβρίου 1908	α) Αφαιρέθηκαν από το φρούριο της Σούδας οι σημαίες των Μ. Δυνάμεων και της Τουρκίας.
2. 6 Οκτωβρίου 1910	β) Η Αναθεωρητική Εθνοσυνέλευση που προέκυψε από τις εκλογές του Νοεμβρίου ανακηρύχθηκε Συντακτική, καθώς θεωρήθηκε αναγκαίο να αλλάξει εξ ολοκλήρου το Σύνταγμα.
3. 14 Φεβρουαρίου 1913	γ) Συνέδριο που πραγματοποιήσαν στην Κωνσταντινούπολη οι Πόντιοι με πρωτοβουλία του Γερμανού Καραβαγγέλη μετά

	την αδυναμία της κυβέρνησης Γούναρη να αναλάβει πρωτοβουλίες.
4. 25 Ιανουαρίου 1921	δ) Σε λαϊκή συγκέντρωση στα Χανιά εγκρίθηκε ομόφωνα το πρώτο ψήφισμα της ένωσης και η Κρητική Κυβέρνηση εξέδωσε με τη σειρά της επίσημο Ψήφισμα.
5. 17 Αυγούστου 1921	ε) Ο Βενιζέλος πήρε εντολή σχηματισμού κυβέρνησης μετά την παραίτηση της κυβέρνησης Δραγούμη.

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

B1

Τι γνωρίζετε για τη Σύμβαση της Λοζάνης και ποιους πληθυσμούς αυτή αφορούσε; Ποιοι ήταν οι όροι της συγκεκριμένης Σύμβασης και ποιος ο χαρακτήρας της;

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

B2

Τι γνωρίζετε για τη δραστηριοποίηση των Ποντίων στην Ελλάδα και στην Ευρώπη για τη δημιουργία Ποντιακού κράτους και ποιοι ήταν οι πρωτεργάτες αυτής;

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε στη θέση που έλαβε ο Βενιζέλος αναφορικά με τη συμμετοχή της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (10 μονάδες), τη θέση που έλαβε αντίστοιχα ο βασιλιάς και το Γενικό Επιτελείο για το ενδεχόμενο συμμετοχής της Ελλάδας (10 μονάδες) και τις ενέργειες που έγιναν από το βασιλιά το χρονικό διάστημα 1914- 15 υπαγορευμένες από την πεποίθησή του για αποχή της Ελλάδας από τον πόλεμο (10 μονάδες).

ΜΟΝΑΔΕΣ 30

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Αποφασιστικός παράγοντας στην κατάλυση της αξιοσημείωτης και άνευ προηγουμένου συναίνεσης που είχε εφαρμόσει ο Βενιζέλος από το 1910 μέχρι και τους Βαλκανικούς πολέμους, υπήρξε η βασική διαφωνία ανάμεσα στον ίδιο και το Βασιλιά Κωνσταντίνο για το ζήτημα της συμμετοχής στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο Βενιζέλος είχε μια έντονη συναισθηματική σύνδεση με τη Βρετανία και τη Γαλλία, οι οποίες μαζί με τη Ρωσία σχημάτιζαν τις Δυνάμεις της Αντάντ. Όχι μόνο θεωρούσε ότι θα είναι οι νικήτριες Δυνάμεις, αλλά και ότι θα ευνοούσαν περισσότερο την επίτευξη και των υπολοίπων εδαφικών προσδοκιών της χώρας. Ο Κωνσταντίνος, αντίθετα, επίτιμος στρατάρχης του γερμανικού στρατού και παντρεμένος με την αδερφή του Κάιζερ της Γερμανίας Γουλιέλμου Β΄, έτρεφε μεγαλύτερο σεβασμό προς τις στρατιωτικές ικανότητες των

Κεντρικών Δυνάμεων, της Γερμανίας και της Αυστροουγγαρίας. Έχοντας επίγνωση της ευάλωτης θέσης της Ελλάδας απέναντι στη βρετανική ναυτική δύναμη, ο βασιλιάς υποστήριζε την ουδετερότητα, ενώ ο Βενιζέλος, από την αρχή του πολέμου, ανυπομονούσε να παρατάξει τα ελληνικά στρατεύματα στο πλευρό της Αντάντ.

Clogg R., Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας 1770- 1990, Αθήνα, 1995, σελ. 91

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Αντίστροφα, ο Κωνσταντίνος και το περιβάλλον του επέλεξαν από την πρώτη στιγμή τη «διαρκή ουδετερότητα» της Ελλάδας. Ήταν η μόνη επιλογή που εξυπηρετούσε στο μέγιστο βαθμό τα γερμανικά συμφέροντα, αφού η συμμαχία της Ελλάδας δε συνέφερε τη Γερμανία. Ήταν επίσης η μόνη επιλογή που μπορούσε να νομιμοποιηθεί δημόσια και να έχει και λαϊκή αποδοχή, αφού υποσχόταν να προστατεύσει τη χώρα από τα δεινά του πολέμου. Αντίθετα, η ταύτιση με τα γερμανικά συμφέροντα ίσχυε για ελάχιστα πρόσωπα, όπως ο ίδιος ο Κωνσταντίνος και όσοι τον επηρέαζαν (με επικεφαλής τη γυναίκα του Σοφία, αδερφή του Κάιζερ, το Γεώργιο Στρέιτ και τον Ιωάννη Μεταξά). Η ταύτισή τους με τη Γερμανία μπορούσε να εκδηλώνεται απερίφραστα μόνο στη διαρκή μυστική συνεννόηση που είχαν με το Βερολίνο. Έτσι, ο Κωνσταντίνος υπήρξε εξαρχής ανειλικρινής απέναντι στο Βενιζέλο, υπονομεύοντας την πολιτική του και αναζητώντας την κατάλληλη ευκαιρία να απαλλαγεί από το λαοπρόβλητο πρωθυπουργό. Σε κάθε βήμα προέβαλε αντιρρήσεις, που ήσαν στην ουσία προσχηματικές, ακόμη και όταν ήσαν ευλογοφανής. Όποτε μάλιστα βρισκόταν πλέον σε αμηχανία, ζητούσε μυστικά από τον Κάιζερ διαβεβαιώσεις για τα ελληνικά συμφέροντα, ως άλλοθι για την επιμονή του. Μέχρι το 1915, ο Βενιζέλος υπολόγιζε αισιόδοξα ότι αυτός θα επηρέαζε τελικά τον Κωνσταντίνο. Δεν κατάφερε, όμως, ούτε να κερδίσει την εμπιστοσύνη του ούτε να εξουδετερώσει τις επιρροές που ακύρωναν τη δική του.

Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, том. 6, «Η εθνική ολοκλήρωση, 1909- 1922», «Οι πολιτικές εξελίξεις», εκδ. Ελληνικά Γράμματα, σελ. 18

Δ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται να αναφέρετε τη συνεισφορά των προσφυγικών πληθυσμών στη βελτίωση της αγροτικής οικονομίας της χώρας (10 μονάδες) και τις συνέπειες της συνεισφοράς αυτής (10 μονάδες).

ΜΟΝΑΔΕΣ 20

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Στο διάστημα από το 1921 ως το 1925 δημιουργήθηκαν 1.350 αγροτικοί συνεταιρισμοί σε όλη τη χώρα. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις αυξήθηκαν, ιδιαίτερα στη Μακεδονία και τη Θράκη (αύξηση 100%) καθώς οι πρόσφυγες αξιοποίησαν χέρσες εκτάσεις και εκμεταλλεύτηκαν τα μεγάλα αντιπλημμυρικά και αποξηραντικά έργα που έγιναν κυρίως στο διάστημα 1928- 1932. Η αγροτική παραγωγή πολλαπλασιάστηκε και αναδιάρθρωθηκε. Καλλιεργήθηκαν φυτά ελάχιστα ή καθόλου καλλιεργούμενα ως τότε (καπνός, βαμβάκι, σουλτανίνα, οπωροκηπευτικά, κτηνοτροφικά φυτά) και αναπτύχθηκε η δενδροκομία. Νέες καλλιεργητικές μέθοδοι εφαρμόστηκαν και διαδόθηκε η χρήση

σύγχρονων εργαλείων και μηχανημάτων. Εν τούτοις, η αποδοτικότητα του γεωργικού τομέα δεν υπήρξε ιδιαίτερα εντυπωσιακή. Ο στόχος της επάρκειας της χώρας σε δημητριακά δεν επιτεύχθηκε παρά μόνο πολλά χρόνια αργότερα. Η σημαντικότερη επίδραση της προσφυγικής εισροής εκδηλώθηκε στην επέκταση και βελτίωση της γεωργίας, όπως και στη δημιουργία έργων υποδομής. Η εξάπλωση της γεωργίας και η επέκταση των καλλιεργήσιμων εδαφών είχε ως φυσικό επακόλουθο την υποβάθμιση της νομαδικής κτηνοτροφίας. Αντίθετα, αναπτύχθηκε η οικιακή κτηνοτροφία (ιδίως των μεγάλων ζώων). Παράλληλα, σημαντική ήταν η ώθηση που δόθηκε στην πτηνοτροφία, τη σηροτροφία και την αλιεία.

Γιαννακόπουλος Γεώργιος, Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, «Η Ελλάδα με τους πρόσφυγες, Ο Μεσοπόλεμος (1922- 1940)», «Από την Αβασιλεύτη δημοκρατία στη Δικτατορία της 4^{ης} Αυγούστου», εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2003, σελ. 97

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Στη θέση των παραδοσιακών εξαγωγίμων αναπτύχθηκαν άλλα προϊόντα προοριζόμενα για την εγχώρια αγορά. Η παραγωγή δημητριακών από 700.000 τόννους το 1928 αυξήθηκε σε 1.700.000 τόννους το 1938. Εξάλλου, από 8 εκατομμύρια στρέμματα το 1923, τα δημητριακά κατέλαβαν 16 εκ. στρέμματα το 1938.

Στη δεκαετία 1928-38 πενταπλασιάστηκαν οι καλλιεργούμενες εκτάσεις με βαμβάκι, τετραπλασιάστηκαν οι εκτάσεις των νωπών λαχανικών και πολλαπλασιάστηκαν επί 14 εκείνες των ζωοτροφών. Όλες αυτές οι εξελίξεις δείχνουν ότι, λόγω της κρίσεως, η ελληνική γεωργία προσαρμόσε την παραγωγή της στην ελληνική αγορά. Έτσι δόθηκε προτεραιότητα στην κάλυψη του διατροφικού ελλείμματος του εγχώριου πληθυσμού. Αυτό είχε σαν συνέπεια για την εθνική οικονομία, αφενός την εξοικονόμηση πολύτιμου συναλλάγματος, που παραδοσιακά διετίθετο κυρίως για τις εισαγωγές σιτηρών, και αφετέρου την παραπέρα προσαρμογή και ενσωμάτωση της αγροτικής παραγωγής στην αστική οικονομία. Χάρη στην κρίση των εξωστρεφών προϊόντων, η ελληνική οικονομία στο σύνολό της «δέθηκε» περισσότερο και βαθύτερα σε ένα ενιαίο όλο. Τόσο η κρίση των παραδοσιακών εξαγωγίμων όσο και η διανομή των μεγάλων αγροκτημάτων συνετέλεσαν στο να επιτευχθεί η καλύτερη αυτή ανταπόκριση μεταξύ γεωργικής παραγωγής και βιομηχανικής.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τομ. ΙΕ, Εκδοτική Αθηνών, σελ. 332

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!

**ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΠΟΛΙΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**